

ARAŞTIRMA MAKALESİ/ORIGINAL ARTICLE

Simülasyona Dayalı Hemşirelik Oryantasyon Eğitiminin Çalışan Memnuniyetine ve Çalışanın Kendine Olan Güvenine Etkisi
The Effect of Simulation-Based Nursing Orientation Training on Employee Satisfaction and Employee Self-Confidence

 Saliha Koç Aslan¹, Dilek Kitapçioğlu², Semra Küçük³, Hülya Özkol Saygı⁴

¹ Uzm. Acıbadem Sağlık Grubu Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, İstanbul, Türkiye

² Dr. Öğr. Üyesi, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

³ Arş. Gör. Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

⁴ Uzm. Hems. Acıbadem Sağlık Grubu, Eğitim ve Gelişim Hemşiresi, İstanbul, Türkiye

Geliş: 15.05.2022, **Kabul:** 09.07.2024

Öz

Giriş: Simülasyona dayalı eğitimlerin etkinliğinin değerlendirilmesinde, simülasyon eğitimi sonrası eğitim alanların, memnuniyet ve özgüven düzeylerinin belirlenmesi önemlidir.

Amaç: Simülasyona dayalı hemşirelik oryantasyon eğitiminin hemşirelerin memnuniyetine ve hemşirenin kendine olan güvenine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı retrospektif tipte olan bu çalışmada 2018-2019 yıllarında gerçekleştirilen oryantasyon eğitimi alan 313 hemşireye anket gönderildi ve ankete yanıt veren 209 hemşire ile çalışma gerçekleştirildi. Veriler, 9 sorudan oluşan bireysel özellikler formu ve 13 sorudan oluşan “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” ile toplandı. Anketler katılımcılara elektronik posta yoluyla gönderildi.

Bulgular: Simülasyonda kullanılan öğretim yöntemleri yararlı ve etkiliydi (4.43 ± 0.676) maddesi en yüksek ortalamaya sahip olup, en fazla olumlu yanıtın verildiği memnuniyet ölçeği maddesi olarak belirlendi. Ölçeğin memnuniyet alt boyut puanı: (Min: 5- Max: 25), kendine güven alt boyut puanı (Min: 18- Max: 40) olup, ölçeğin toplam puanı (Min: 23- Max: 65) ‘tir.

Sonuç: Simülasyona dayalı hemşirelik eğitimi hemşirelerin kendilerine olan güvenlerini ve memnuniyetini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelikte Eğitim, Simülasyona Dayalı Eğitim, Kendine Güven, Memnuniyet

Sorumlu Yazar: Saliha KOÇ ASLAN, Uzm., Acıbadem Sağlık Grubu Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, İstanbul, Türkiye. **Email:** skoc@acibadem.com

Nasıl Atıf Yapılır: Aslan Koç S, Kitapçioğlu D, Küçük S, Saygı Özkol H. Simülasyona Dayalı Hemşirelik Oryantasyon Eğitiminin Çalışan Memnuniyetine Ve Çalışanın Kendine Olan Güvenine Etkisi. Journal of Nursing Effect. 2024;17(3): 452-462.

Journal of Nursing Effect published by Cetus Publishing.

Journal of Nursing Effect 2024 Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License

Abstract

Background: It is important to determine the satisfaction and self-confidence levels after the simulation training in evaluating the effectiveness of simulation-based training of the trainees.

Objective: It is aimed to determine the effect of simulation-based nursing orientation training on employee satisfaction and self-confidence.

Method: In this descriptive retrospective study, a questionnaire was sent to 313 nurses who received orientation training in 2018-2019 and the study was conducted with 209 nurses who responded to the questionnaire. Data collected by researchers with the individual characteristics form consisting of 9 questions and the "Student Satisfaction and Self-Confidence in Learning Scale" consisting of 13 questions. The questionnaires were sent to the participants via electronic mail.

Results: The teaching methods used in the simulation were useful and effective (4.43 ± 0.676) item had the highest mean and was determined as the satisfaction scale item with the highest number of positive responses. The satisfaction sub-dimension score of the scale is: (Min: 5- Max: 25), the self-confidence sub-dimension score is (Min: 18- Max: 40), and the total score of the scale is (Min: 23- Max: 65).

Conclusion: Simulation-based nursing education; increases the self-confidence and satisfaction of nurses.

Keywords: Education in Nursing, Simulation-Based Education, Self-Confidence, Satisfaction

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), hemşirelerin rollerini bakım verici, yönetici, araştırmacı, eğitici olmak üzere dört başlık altında toplamıştır. Hemşirelerin bu rolleri yerine getirebilmesi için standartlara uygun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarını kapsayan kaliteli bir eğitim almaları ve bu eğitimlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması gereklidir (WHO, 2016). Son yıllardaki teknolojik gelişmelerle birlikte uygulama alanlarında daha güvenli ve kaliteli hasta bakımı sunmak için hemşirelik eğitimlerinde, interaktif içerikli farklı eğitim yöntemlerine eğilim artmıştır. Bu eğitim yöntemlerinden biri de simülasyona dayalı eğitimidir. İnteraktif eğitim yöntemlerinden biri olan simülasyon; karar verme, kritik düşünme, ekip çalışması ve iletişim becerilerinin

geliştirilmesinin yanı sıra psikomotor becerilerin gelişmesine katkı sağlayan güvenilir eğitim yöntemlerindedir. Bu eğitim yöntemi ile klinik uygulama ortamı yeterli, güvenilir ve gerçeğe en yakın şekilde taklit edilebilmektedir (Kök vd., 2022; Bakan ve Azak, 2022).

Güvenli ve kontrollü öğrenme ortamı sağlayan simülasyonlarda verilen geribildirimler; hemşirelerin hastalara zarar vermeden, hatalarından öğrenerek deneyim kazanmalarına ve performanslarının iyileşmelerine katkı sağlamaktadır. Bu geri bildirimler hastalara güvenli bakım sunmada çok önemli adımlardır (Göriş vd., 2014; Şendir ve Doğan, 2014; Khalaila, 2014). Bu kapsamda yeni mezun hemşirelerin uygulama alanlarında yaşadıkları korku, stresi azaltarak, hasta karşısına daha özgüvenli bir şekilde çıkması ve güvenli ve

kaliteli hasta bakımı sunmasında simülasyon temelli eğitim uygulaması kritik öneme sahiptir. Ayrıca simülasyonun teorik ve klinik uygulama arasında bağlantıyı güçlendirdiği çalışmalarda bildirilmektedir (Khalaila, 2014).

Yeni mezun hemşireler için stres ve anksiyete yaratacak bazı durumlar; hemşirelik uygulamaları sırasında güvensizlik ve başarısızlık yaşama, hata yapma korkusu, kritik düşünememe, kriz karşısında anksiyetenin artması, etkin iletişim kuramama, hasta beklentilerini karşılayamama endişesi, kurumdaki ekip üyeleri ile iletişimde güçlük yaşama olarak belirlenmiştir (Kök vd., 2022; Bakan ve Azak, 2022). Hemşirelerin yaşadıkları bu güçlüklerle çözüm bulma, kritik düşünme, kriz yönetimi, problem çözme, proaktif yaklaşma, iletişim becerilerinin geliştirilmesinde simülasyonun önemli ölçüde katkı sağladığı çalışmalarda belirtilmektedir (Göriş vd., 2014; Şendir ve Doğan, 2014; Todd vd., 2008; Karaçay ve Kaya, 2017).

Bu kapsamda hemşirelerin oryantasyon eğitimlerinde simülasyon eğitiminin kullanılması eğitim süreci ve eğitimin etkinliğine olan katkısını ortaya çıkaran kanıt temelli araştırmalara ihtiyaç vardır. Bu doğrultuda bu çalışmada simülasyona dayalı hemşirelik oryantasyon eğitiminin hemşirelerin memnuniyetine ve hemşirenin kendine olan güvenine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Amaç

Bu çalışmada simülasyona dayalı hemşirelik oryantasyon eğitiminin hemşirelerin memnuniyetine ve hemşirelerin kendine olan güvenine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Tipi

Bu araştırma tanımlayıcı ve retrospektif olarak yapılmıştır.

Araştırmanın Yapıldığı Yer

Bu çalışma özel bir sağlık grubunun İstanbul Hastanelerinde yürütülmüştür.

Araştırmanın Evreni/Örneklemi

Bu çalışma özel bir sağlık grubu'nun İstanbul Hastanelerinde yapıldı. Çalışmanın evrenini 2018 ve 2019 yıllarında özel bir sağlık grubunda hemşirelik oryantasyon simülasyon eğitimi alan 313 hemşire oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden 209 hemşire araştırmanın örneklemini oluşturmuş olup ve evrenin % 66,7 sine ulaşılmıştır.

Özel bir sağlık grubunda işe yeni başlayan tüm hemşirelere, oryantasyon sürecinde 5 gün süren ve toplamda 45 saat olan teorik eğitimi başladıkları ilk bir ay içerisinde verilmektedir. Teorik eğitim kapsamında kurumun hemşirelik misyon, vizyon ve değerleri, kullanılan elektronik ortam, hemşirelik dergisi, oryantasyon süreci, hemşirelik etiği, uluslararası hasta güvenliği uygulamaları, sağlık profesyonelleri arası iletişim, hasta transferi, hasta ve servis teslim süreci, tıbbi kayıtların önemi, engelli hasta bakımı, hastaların fiziksel olarak değerlendirilmesi, vital bulguların değerlendirilmesi, ağrı, basınç yaralanmalarının değerlendirilmesi, önlenmesi ve bakımı, diyabet, ilaç uygulamaları ve grup çalışmaları, invaziv kateterlerintakılması, bakımı ve çıkarılması, temel düzey kardiyopulmoner resüstasyon eğitimi, acil arabası ve ilaçları, elektrokardiyografi çekimi ve monitörizasyon, ameliyat öncesi hasta hazırlığı ve ameliyat sonrası hasta takibi, kan ve kan bileşenlerinin uygulanması, enfeksiyon kontrolü ve Covid 19 önlemleri, hijyen ve hemşirelik süreci, hasta bakım planı, hasta ve yakınlarının eğitimi tamamlanmaktadır. Bu eğitimin program çıktıları; etik ilkeler ve yasalara uygun olarak güvenli ve kaliteli bakım verebilmek, hemşireliğin temel psikomotor becerilerini geliştirmek, hemşirelik uygulamalarında multidisipliner ekip

iletişimi geliştirmek, eleştirel düşünme, problem çözme, araştırma ve kanıta dayalı karar verme becerilerini kullanarak bakımı yönetebilmektir. Bu eğitim sonrasında hemşireler 3 gün süren simülasyon merkezi ile entegre oryantasyon eğitimi alırlar. Simülasyon eğitimin içeriğinde birinci gün temel hemşirelik uygulamaları beceri eğitimleri (İntravenöz kateter takılması, kan alma, intramusküler enjeksiyon, subkütan enjeksiyon, üriner kateter takılması ve bakımı, nazogastrik sonda takılması ve bakımı, kalp ve akciğer ve bağırsak seslerin dinletilmesi) yer alır. Birinci gün beceri eğitimlerinde, 16 hemşire 2 gruba ayrılır ve her bir grup için bir eğitmen rol alır. Beceri eğitimleri; kurumun literatür ve klavuzlar doğrultusunda sürekli olarak güncellenen prosedür ve talimatlarına uygun olarak gerçeğe uygunluğu düşük simülatörler üzerinde eğitmen tarafından gösterilir, sonra her bir hemşirenin eğitmen gözetiminde uygulaması sağlanır. Tüm hemşireler toplamda 5 beceri istasyonunda uygulama yapar. Ayrıca birinci gün her bir hemşireye kalp, akciğer ve bağırsak sesleri dinletilerek normal ve patolojik sesleri tanıması ve kavraması sağlanır.

İkinci günün ilk yarısında (3 saat) ameliyat öncesi hasta hazırlığı senaryosu ve çözümlemesi gerçekleştirilir. Bu senaryolar için grup ikiye bölünür ve her bir grup için bir eğitmen rol alır. Yüksek gerçeklikli simülatörler ile gerçekleştirilen bu senaryolar toplam 30 dk. sürer. İkinci günün diğer yarısında (3 saat) ise ameliyat sonrası hasta bakım ve takip senaryosu ve çözümlemesi gerçekleştirilir. Bu senaryoda da grup ikiye bölünür ve her bir grup için bir eğitmen rol alır. Senaryo süresi 30 dk. olup çözümleme süresi ortalama 2-2,5 saattir.

Üçüncü günün ilk yarısında (3 saat) temel ve ileri yaşam desteği teorik eğitimi, ikinci yarısında ise yüksek geçerlikli maketler üzerinde bir yetişkin

ve bir çocuk olmak üzere toplam 2 senaryo ve çözümleme oturumları gerçekleştirilir. Senaryolar ortalama 7-10 dk. sürmekte olup, her bir senaryo için bir eğitmen rol alır. Senaryodan önce hemşirelere ortam tanıtımı ve bilgilendirme (simülatörlerin özellikleri, malzemelerin yeri, senaryo esnasında dikkat edilmesi gerekenler vb.) yapılır. Simülatörlerin ve ortamın hazırlığı (monitörlerin açılması, simülatörler üzerinde mulaj yapılması vb.) senaryo öncesinde eğitmenler tarafından yapılır. Tüm uygulama ve senaryolarda katılımcılar görev almaktadır. Bu uygulamaların hepsi devam eden üç gün içinde ara vermeden yaptırılmaktadır. Eğitimin etkinliğini ölçmek için öncesinde ön test ve eğitim sonrasında son test yapılmaktadır. Ayrıca her bir senaryo OSCE (objective structured clinical examination) değerlendirme yöntemi ile değerlendirilmektedir.

Toplam 3 gün (27 saat) süren bu simülasyon eğitimi içinde yer alan her bir senaryo, kurumun üniversitesinde yer alan CASE (Center of Simulation and Education) simülasyon merkezi koordinatör, eğitim sorumluları ve eğitimcileri tarafından literatür ışığında, INACSL standartları doğrultusunda yazılmıştır (Meakim vd., 2013). Senaryolar yazıldıktan sonra uzman görüşüne gönderilerek senaryolar revize edilmiştir. Her bir senaryo için pilot uygulama yapılmasından sonra, senaryolar eğitimlerde kullanılmaya başlanmıştır.

Veri Toplama Araçları-Geçerlik ve Güvenirlilik Bilgileri

Araştırma verileri “Kişisel Bilgi Formu” ve “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” ile toplandı.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlandı. Katılımcıların yaş, cinsiyet, medeni

durum, şunda yaşadıkları yer ve süre, öğrenim düzeyi, en çok yaşanan yer, deneyim süresi, daha önce simülasyon eğitimi alma durumları, daha önce simülasyon dışında farklı bir yöntem ile hemşirelik eğitimi alıp almadıkları sorularından oluştu.

Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği

Öğrencilerin simülasyonla ilgili tutum ve inançlarını ölçmek için 2014 de Franklin, Burns ve Lee tarafından geliştirilen “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” Ulusal Hemşirelik Birliği (National League for Nurses) tarafından yayınlanmıştır. Karaçay ve Kaya tarafından 2017 yılında Türkçe geçerlik ve güvenilirliği yapılan ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.88 olarak bulunmuştur. Ölçeğin “Öğrenmeden Memnuniyet” ve “Kendine Güven” olmak üzere iki alt boyutu olup toplam madde sayısı 13’tür. Ölçek beşli likert şeklinde yanıtlanmaktadır. Ölçekten alınan en az puan 17, en yüksek puan 61’dir.

Verilerin Toplanması

Veriler, çevrimiçi anket oluşturma platformu olan surveymonkey üzerinde oluşturulan bağlantı linkinin elektronik posta yolu ile hemşirelere ulaştırılması sonucunda toplanmıştır. Anketin giriş sayfasında hemşirelere aydınlatılmış onam sayfası sunulmuş ve kabul eden hemşireler ankete devam edebilmiştir. Veriler 13 Ekim-8 Kasım 2021 tarihleri arasında toplandı. Eğitimin üzerinden ortalama iki yıl geçtikten sonra verilerin toplanmasının nedeni; hemşirelerin klinik alanlarda hasta ve diğer ekip üyeleri ile iletişim, hastanın bakım, takip, tedavi, girişim süreçlerinde kendilerine olan güven ve memnuniyet durumlarındaki değişime yönelik öz değerlendirme yapabilmelerine fırsat vermektir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Elde edilen veriler SPSS 21,0 programına girilerek sayı, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklerle tablo haline getirilmiştir. Elde edilen veriler de Kruskal Wallis Testi, Whitney-U Testi ile değerlendirilmiş ve normallik testi hem Kolmogorov-Smirnov hem de Shapiro-Wilk ile yapılmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmanın yapılabilmesi için araştırmanın yapıldığı üniversitenin tıbbi araştırma etik kurulundan (No: 16/23 Tarih: 2.09.2021) ve araştırmanın yapıldığı hastaneden onay alındı. Anket formu ve ölçekler katılımcılara dağıtılmadan önce araştırma örneklemine alınan katılımcılara, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri’ne uygun olarak araştırmanın amacı açıklanarak verilerin bilimsel amaçlı kullanılacağı bilgisi verildi ve elektronik posta yoluyla izinleri alındı.

Ayrıca “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” nin Türkçe geçerlik ve güvenilirliğini yapan Karaçay ve Kaya’dan ölçeğin kullanımını için izin alınmıştır. Araştırmanın, araştırmaya katılan hemşirelere maddi/ manevi zarar verme riski bulunmamaktadır. Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

BULGULAR

Çalışmaya katılan hemşirelerin %75.1’inin daha önce farklı bir yöntem ile hemşirelik eğitimi aldığı, %91.4’ünün de daha önce simülasyon eğitimi aldığı belirlendi.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Demografik Özellikleri

		n	%
Yaş	18-24 yaş	106	50.7
	25-30 yaş	94	45.0
	30 üzeri yaş	9	4.3
Cinsiyet	Erkek	35	16.7
	Kadın	174	83.3
Öğrenim Düzeyi	Lise	55	26.3
	Ön lisans	48	23.0
	Lisans	92	44.0
	Yüksek Lisans	14	6.7
Deneyim Süresi	0-1 yıl	4	1.9
	1-3 yıl	72	34.4
	3-5 yıl	76	36.4
	5 yıl üzeri	57	27.3
	Toplam	209	100.0

Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş aralık gruplarına bakıldığında; %50,7'si 18-24 yaş aralığında, %45'i 25-30 yaş aralığında ve %4,3'ü 30 üzeri yaş grubu aralığındadır. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine bakıldığında; %16,7'si erkek, %83,3 kadın hemşiredir. Araştırmaya katılanların öğrenim düzeylerine bakıldığında; %26,3'ü lise, %23'ü ön lisans, %44'ü lisans ve %6,7'si yüksek lisans mezunudur. Araştırmaya katılanların deneyim sürelerine bakıldığında; %1,9'u 0-1 yıl, %34,4'ü 1-3 yıl, %36,4 3-5 yıl ve %27,3'ü 5 yıl üzeri deneyime sahiptir

Tablo 2. Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği Güvenlilik Analiz (n=209)

Alt Boyutlar	Madde sayısı	Cronbach's Alpha (İç tutarlılık)
Hemşire Memnuniyeti	5	.90
Öğrenmede Kendine Güven	8	.89

Bu çalışma için Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğinin güvenilirlik analizi Cronbach's Alpha olarak hesaplandı ve değerler Tablo 2'de sunuldu. Hemşire memnuniyeti iç tutarlılık değeri .90; öğrenmede kendine güven iç tutarlılık değeri .89

dur. Memnuniyet ve özgüven ölçeğine verilen yanıtların birbirleriyle tutarlı güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğine Verilen Yanıtların Ortalaması (n=209)

	Alt Maddeler	Ortalama	Std. Sapma	n
Memnuniyet	Simülasyonda kullanılan öğretim yöntemleri yararlı ve etkiliydi.	4.43	.676	209
	Simülasyon dahili ve cerrahi alanlardaki öğrenmemi geliştirmek için çok çeşitli öğrenme materyalleri ve aktiviteleri sağladı.	4.29	.668	209
	Eğiticimin simülasyonu öğretme yönteminden hoşlandım.	4.32	.601	209
	Simülasyonda kullanılan öğretim materyalleri motive ediciydi ve öğrenmeye yardımcı oldu.	4.33	.589	209
	Eğiticimin simülasyonu öğretme tarzı benim öğrenme tarzıma uygundu.	4.25	.685	209
	Eğiticimin bana sunduğu simülasyon uygulamasının içeriğini tam olarak öğrendiğimden eminim.	4.22	.659	208
	Bu simülasyon uygulamasının dahili ve cerrahi alanları öğrenmem için gerekli kritik bilgi içeriğini kapsadığından eminim.	4.18	.662	209
	Klinik alandaki sorumluluklarımı yerine getirmek için bu simülasyondan gerekli bilgileri edindiğime ve becerilerimi geliştirdiğimden eminim.	4.23	.641	209
	Eğiticilerim bu simülasyonu öğretmek için yararlı kaynaklar kullandılar.	4.28	.644	209
	Bu simülasyondan ne öğrenmem gerektiğini bilmek öğrenci olarak benim sorumluluğumdur.	4.22	.617	209
Kendine Güven	Simülasyondaki kavramları anlamadığımda nasıl yardım alacağımı biliyorum.	4.28	.598	209
	Bu becerilerin kritik yönlerini öğrenmek için simülasyonu nasıl kullanacağımı biliyorum.	4.20	.618	209
	Simülasyon uygulamasının içeriği ile ilgili ne öğrenmem gerektiğini söylemek eğiticimin sorumluluğudur.	4.02	.774	208

Ölçeğin memnuniyet alt boyut puanı: (Min: 5- Max: 25), kendine güven alt boyut puanı (Min: 18- Max: 40) olup, ölçeğin toplam puanı (Min: 23- Max: 65) 'tir.

Ölçekteki Soruların Tanımlayıcı İstatistikleri hesaplanırken ortama ve standart sapma kullanıldı. Hemşirelerin Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği'ne vermiş oldukları yanıtların ortalamaları Tablo 3'te sunuldu.

Hemşirelerin memnuniyet ile ilgili maddelere 5 üzerinden ortalama olarak 4.32 ± 0.07 puan verdikleri saptandı. Bu sonuca göre hemşirelerin büyük bir çoğunluğunun simülasyon eğitiminden memnun oldukları belirlendi.

“Simülasyonda kullanılan öğretim yöntemleri yararlı ve etkiliydi” (4.43 ± 0.676) maddesi en yüksek ortalamaya sahip olup, en fazla olumlu yanıtın verildiği memnuniyet ölçeği maddesi

olarak belirlendi.

“Simülasyondaki kavramları anlamadığımda nasıl yardım alacağımı biliyorum” (4.28 ± 0.598) ve “Eğitimcilerim bu simülasyonu öğretmek için yararlı kaynaklar kullandılar” (4.28 ± 0.644) maddeleri en yüksek ortalamaya sahip olup, en fazla olumlu yanıtın verildiği kendine güven ölçeği maddesi olarak belirlendi.

Tablo 4. Yaş Grubu ve Hemşire Memnuniyeti Tanımlayıcı İstatistikler (n=209)

	n	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata	Minimum	Maksimum
18-24 yaş	106	4.2981	.51362	.04989	3.00	5.00
25-30 yaş	94	4.3064	.58490	.06033	1.00	5.00
30 üzeri yaş	9	4.7778	.44096	.14699	4.00	5.00
Toplam	209	4.3225	.55046	.03808	1.00	5.00

18-24 yaş grubu memnuniyet ortalamaları ile 25-30 yaş grubu memnuniyet ortalamaları arasında %95 güvenle anlamlı bir fark yoktur ($p=0.707 > 0.05$). 18-24 yaş grubu hemşire memnuniyet ortalamaları ile 30 yaş üzeri grubu memnuniyet ortalamaları arasında %95 güvenle

anlamlı bir fark vardır ($p=0.009 < 0.05$). 25-30 yaş grubu memnuniyet ortalamaları ile 30 yaş üzeri grubu memnuniyet ortalamaları arasında %95 güvenle anlamlı bir fark vardır ($p=0.015 < 0.05$) (Tablo 4).

Tablo 5. Yaş Grubu ve Hemşirenin Kendine Güven Arasındaki Tanımlayıcı İstatistikler (n=209)

	n	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata	Minimum	Maksimum
18-24 yaş	106	4.1717	.50089	.04865	2.63	5.00
25-30 yaş	94	4.2008	.47243	.04873	2.25	5.00
30 üzeri yaş	9	4.6389	.45262	.15087	4.00	5.00
Total	209	4.2049	.49299	.03410	2.25	5.00

Yaş grupları ve memnuniyet ortalamaları normal dağılım göstermedikleri için; yaş ortalamaları ile memnuniyet ve kendine güven ölçeği ortalaması arasında farkın belirlenmesi amacıyla Kruskal Wallis Testi uygulandı (Tablo 5). Araştırmaya

katılanların yaş grubu ile hemşire memnuniyet ($p=.34 < .05$) ortalamaları ve kendine güven ortalamaları ($p=.16 < .05$) arasında anlamlı bir fark olduğu belirlendi.

Tablo 6. Memnuniyet ve Kendine Güven Ölçeğinin Korelasyon Analizi (n=209)

		Memnuniyet	Kendine Güven
Spearman's rho	Memnuniyet	r	1.000
		P	.000
		n	209
	Kendine Güven	r	.729**
		P	.000
		n	209

Hemşire memnuniyeti ile hemşirenin kendine güveni arasında anlamlı ilişki olduğu belirlendi ($p=.00 < .05$) (Tablo 6). Sonuç olarak

memnuniyet arttıkça hemşirelerin kendilerine olan güveninin arttığı görüldü.

Tablo 7. Daha Önceden Simülasyon Eğitimi Alma Durumu ile Memnuniyet ve Kendine Güven Ortalamaları Arasındaki Fark (n=209)

	Test İstatistikleri	
	Memnuniyet	Kendine Güven
Mann-Whitney U	1472.500	1487.000
Wilcoxon W	1643.500	1658.000
Z	-1.036	-.968
p	.300	.333

a. Grup Değişkeni: Daha önce simülasyon eğitimi aldınız mı?

Daha önceden başka bir kurumda ya da farklı eğitimciler tarafından simülasyon eğitimi alıp almama durumları ile Memnuniyet ve Kendine Güven ölçeğinin ortalamaları arasındaki farkın tespit edilmesi amacıyla Mann Whitney-U Testi uygulandı. Daha önce simülasyon eğitimi alıp almama ortalamaları ile hemşire memnuniyet ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı ($p = .3 > .05$) belirlendi (Tablo 7). Daha önce simülasyon eğitimi alıp almamaları ortalamaları ile hemşirelerin kendine güven ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı ($p = .33 > .05$) belirlendi.

Tablo 8. Memnuniyet Ve Kendine Güven Normallik Testi

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	p	Statistic	df	p
Memnuniyet	.186	209	.000	.826	209	.000
Kendine Güven	.226	209	.000	.891	209	.000

Normallik testi hem Kolmogorov-Smirnov hem de Shapiro-Wilk ile yapılmıştır. p-value < anlamlılık düzeyi(0.05) olduğu için H0 hipotezi reddedilir. İstatistiksel olarak %95 güvenle veriler normal dağılmamaktadır (Tablo 8).

TARTIŞMA

Hemşirelerin simülasyon eğitimi sonrasında memnuniyeti ve kendine olan güvenlerinin ölçülmesi, simülasyon eğitim programlarının yeterliliği, geliştirilmesi gereken yönlerinin ortaya çıkarılması açısından büyük önem

taşımaktadır (Karaçay ve Kaya, 2017; Hung vd., 2016; Omer, 2017).

Literatürde simülasyon eğitiminin değerlendirildiği çalışmalarda, simülasyon eğitimi sonrasında anksiyetenin azaldığı ve hemşirelerin hasta bakımında ve acil durumda hastaya yaklaşımda kendilerine olan güvenlerinin arttığı belirtilmiştir (Khalaila, 2014; Crowe vd., 2018; Ortiz, 2016; Souza vd., 2020; Karahan vd., 2019; Al Gharibi ve Arulappan, 2020). Bu çalışmada da simülasyon eğitimi sonrasında hemşirelerin özgüvenin arttığı belirlenerek sonuçlar literatürdeki çalışmaları desteklemektedir.

Yapılan birçok çalışmada simülasyon yoluyla öğrenmenin memnuniyeti arttırdığı belirlenmiştir (Khalaila, 2014; Alfes, 2011; Roh vd., 2013). Farklı bir çalışmada da hemşireler gerçeğe uygunluğu yüksek simülasyon ortamındaki eğitimin fakültede aldıklarından daha ayrıntılı olduğunu ve bilgiyi kullanmaya fırsat verdiğini, karmaşık senaryoların problem ve kriz çözme becerilerini geliştirdiğini belirterek memnuniyetlerini dile getirmişlerdir (Lawrence vd., 2018). Bu çalışma sonucunda da hemşirelerin büyük bir çoğunluğunun simülasyon eğitiminden memnun oldukları belirlenmiş olup, literatürdeki çalışmaları destekler niteliktedir.

Yapılan çalışmalarda simülasyona dayalı eğitimin, hemşirelerin acil durumda hastaya yaklaşım ve triyaj konusunda bilgilerini arttırdığı, psikomotor, ilişki kurma, iletişim becerilerini, kriz yönetimini, eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği ve ekip işbirliğinin önemi konusunda farkındalık kazandırarak özgüven ve memnuniyetlerini arttırdığı belirtilmiştir (Khalaila, 2014; Blum vd., 2010; Hart vd., 2014; Hustad vd., 2019; Thomas ve Mraz, 2017; Arias vd., 2018; Kim vd., 2018; Sterner vd., 2022; Olejniczak vd.,

2010; Cason vd., 2017; Peachey, 2021). Hemşirelerin özgüven düzeylerinin yüksek olması, etkin hasta değerlendirme, kaliteli hasta bakımı ve beklenmedik durumlarda karar verme becerilerin ile birebir ilişkili olduğunu çalışmalar göstermektedir (Khalaila, 2014; Blum vd., 2010; Hart vd., 2014).

Simülasyon sonrası memnuniyet ve özgüven algılarının değerlendirildiği çalışmada yaş ile memnuniyet arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir (Omer, 2017). Bu çalışmada da yaş ile memnuniyet arasında anlamlı fark bulunmuş olup, yukarıdaki çalışmayı destekler niteliktedir.

Yapılan çalışmalarda memnuniyet ve kendine güvenin alt boyutları ortalaması yüksek olduğu ve birbirleriyle ilişkili olduğu bildirilmiştir (Souza vd., 2020; Franklin vd., 2014). Öğrenmede doyum ve özgüvenin birbiriyle ilişkili olmasından dolayı, simülasyon eğitiminden memnuniyetin özgüven ile pozitif yönde arttığı belirtilmektedir (Kaliyaperumal vd., 2021). Bu çalışmada da hemşire memnuniyeti ile hemşirenin kendine güveni değişkenleri arasında pozitif yönde yüksek korelasyon ($r = .729$) bulunmuş olup yukarıdaki çalışmaları destekler niteliktedir. Sonuç olarak memnuniyet arttıkça özgüven artmaktadır.

Kısıtlılıklar

Araştırma verileri sadece özel bir sağlık grubunun 9 hastanesinde toplanmıştır ve çalışmanın sonuçları özgüvene ve memnuniyete odaklanmıştır. Bu nedenle, klinik yeterlilik, eleştirel düşünme, motivasyon ve öğrenme bilgisi gibi diğer öğrenme çıktılarının incelenmesi, tüm hemşireler ile değerlendirilmelidir. Ayrıca çalışma sonuçları katılımcıların yanıtları ile sınırlı olması çalışmanın diğer sınırlılıkları arasındadır.

SONUÇLARIN UYGULAMADA KULLANIMI

Sonuç olarak simülasyona dayalı eğitim sonrasında hemşirelerin memnuniyet ve özgüvenlerinin arttığı bulunmuştur. Hemşirelerin özgüvenlerinin artması güvenli ve kaliteli hasta bakımına katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda uygulamalı bir sağlık disiplini olan hemşirelik mesleğinde simülasyon eğitiminin sürekliliği ve yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Bilgilendirme

Yazarların katkı oranı beyanı şöyledir: fikir/kavram: SKA, DK; tasarım: SKA, DK, SK; denetleme/ danışmanlık: SKA, DK; veri toplama ve/veya işleme: SK, HÖS; analiz ve/veya yorum: SK, HÖS; kaynak taraması: SK, HÖS; makalenin yazımı: SK, HÖS; eleştirel inceleme: SKA, DK; araştırmanın bütçesi: Araştırma ile ilgili herhangi bir projeden ya da firmadan destek alınmamıştır. Araştırma bütçesi, araştırmacılar tarafından karşılanmıştır. Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Ayrıca sorumlu olduğumuz araştırmada herhangi bir firma ile çıkar ilişkisi yoktur. Araştırmanın yapılabilmesi için Bilimsel Etik Kurulu'ndan (2.09.2021 tarihli ve 16/23 sayılı karar) izin alınmıştır.

KAYNAKLAR

- Al Gharibi Msn, K. A., & Arulappan MSc N PhD DNSc, J. (2020). Repeated Simulation Experience on Self-Confidence, Critical Thinking, and Competence of Nurses and Nursing Students-An Integrative Review. *SAGE open nursing*, 6.
- Alfes C. M. (2011). Evaluating the use of simulation with beginning nursing students. *The Journal of nursing education*, 50(2), 89–93.
- Arias, A., Sander, R., & Siek, T. (2018). Simulation as an Assessment Strategy to Assist With Unit Placement for New Graduate Nurses. *Journal for nurses in professional development*, 34(2), 78–83.

- Bakan, G., Azak, A. (2022). Kronik hastalıklar standardize hasta simülasyon uygulamasının hemşirelik öğrencilerinin kaygı, öz yeterlilikleri üzerine etkisi ve memnuniyet durumlarının belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 15(4), 430-448.
- Blum, C. A., Borglund, S., & Parcells, D. (2010). High-fidelity nursing simulation: impact on student self-confidence and clinical competence. *International journal of nursing education scholarship*, 7.
- Cason, M.L., Atz, T.W., & Horton, L.F. (2017). New Nursing Graduates' Self-Efficacy Ratings and Urinary Catheterization Skills in a High-Fidelity Simulation Scenario. *Clinical Simulation in Nursing*, 13, 71-77.
- Crowe, S., Ewart, L., & Derman, S. (2018). The impact of simulation based education on nursing confidence, knowledge and patient outcomes on general medicine units. *Nurse education in practice*, 29, 70–75.
- Franklin, A. E., Burns, P., & Lee, C. S. (2014). Psychometric testing on the NLN Student Satisfaction and Self-Confidence in Learning, Simulation Design Scale, and Educational Practices Questionnaire using a sample of pre-licensure novice nurses. *Nurse education today*, 34(10), 1298–1304.
- Göriş, S., Bilgi, N., & Korkut Bayındır, S. (2014). Hemşirelik Eğitiminde Simülasyon Kullanımı. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 25-29.
- Hart, P. L., Spiva, L., & Mareno, N. (2014). Psychometric properties of the Clinical Decision-Making Self-Confidence Scale. *Journal of nursing measurement*, 22(2), 312–322.
- Hung, C. C., Liu, H. C., Lin, C. C., & Lee, B. O. (2016). Development and validation of the simulation-based learning evaluation scale. *Nurse education today*, 40, 72–77.
- Hustad, J., Johannesen, B., Fossum, M. ve diğerleri (2019). Hemşirelik öğrencilerinin simülasyon tabanlı eğitimden klinik uygulamaya öğrenme çıktılarını aktarmaları: bir odak grup çalışması. *BMC Nurs*, 18(1), 53.
- Kaliyaperumal R, Raman V, Kannan LS et al. (2021). Satisfaction and self-confidence of nursing students with simulation teaching. *Int J Health Sci Res*, 11(2), 44-50.
- Karaçay, P., Kaya, H. (2017). Simülasyonla eğitimde kullanılan öğrenci memnuniyet ve öğrenmede kendine güven ölçeği'nin Türkçe' ye uyarlanması. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 25(2), 95-103.
- Karahan, E., Çelik, S., Yıldım Tank, D., Göğüş, F. (2019). Yüksek Gerçeklikli Hasta Simülatöründe Eğitim: Hemşirelik Öğrencilerinin Memnuniyeti Ve Öğrenmede Kendine Güvenlerinin Değerlendirilmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2).
- Khalaila R. (2014). Simulation in nursing education: an evaluation of students' outcomes at their first clinical practice combined with simulations. *Nurse education today*, 34(2), 252–258.
- Kim, J. H., Hur, M. H., & Kim, H. Y. (2018). The efficacy of simulation-based and peer-learning handover training for new graduate nurses. *Nurse education today*, 69, 14–19.
- Kök, G., Güvenç, G., Uçar, A. K., Pardes, B. B., Özer, E., Öztürk, T., Özkeçeci, F., Şen, Ç. Y. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin simülasyon eğitiminde yaşadığı stres, bireyselleştirilmiş bakım verme algıları ile memnuniyet durumlarının incelenmesi. *Sağlık Bilimlerinde Değer*, 12(3), 460-467.
- Lawrence, K., Hilfinger Messias, D. K., & Cason, M. L. (2018). The influence of simulation experiences on new nurses' clinical judgment. *Clinical Simulation in Nursing*, 25, 22-27.

- Meakim, C., Boese, T., Decker, S., Franklin, A. E., Gloe, D., Lioce, L., Sando, C. R., & Borum, J. C. (2013). Standards of best practice: Simulation standard I: Terminology. *Clinical Simulation in Nursing*, 9(6S), S3-S11.
- Omer, T. (2017). Nursing students' perceptions of satisfaction and self-confidence with clinical simulation experience. *Journal of Education and Practice*, 7(5), 131-137.
- Ortiz J. (2016). New graduate nurses' experiences about lack of professional confidence. *Nurse education in practice*, 19, 19–24.
- Olejniczak, E. A., Schmidt, N. A., & Brown, J. M. (2010). Simulation as an orientation strategy for new nurse graduates: an integrative review of the evidence. *Simulation in healthcare : journal of the Society for Simulation in Healthcare*, 5(1), 52–57.
- Peachey L. (2021). Shaping clinical imagination as new graduate nurses in maternal-child simulation. *Nurse education today*, 97, 104668.
- Roh, Y. S., Lee, W. S., Chung, H. S., & Park, Y. M. (2013). The effects of simulation-based resuscitation training on nurses' self-efficacy and satisfaction. *Nurse education today*, 33(2), 123–128.
- Souza, C. C. de, Santos, W. G. dos, Salgado, P. de O., Prado Junior, P. P. do, Toledo, L. V., & Paiva, L. C. (2020). Evaluating the “satisfaction” and “self-confidence” in nursing students in undergoing simulated clinical experiences. *Revista Da Escola De Enfermagem Da USP*, 54.
- Sterner, A., Skyvell Nilsson, M., Jacobsson, M., & Eklund, A. (2022). Ability to Care in Acute Situations- The Influence of Simulation-Based Education on New Graduate Nurses. *Journal of emergency nursing*, 48(5), 515–524.
- Şendir, M., Doğan, P. (2015). Hemşirelik eğitiminde simülasyonun kullanımı: Sistematik inceleme. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 23(1), 49-56.
- Thomas, C. M., & Mraz, M. A. (2017). Exploration into how simulation can effect new graduate transition. *Clinical Simulation in Nursing*, 13(10), 465–470.
- Todd, M., Manz, J., Hawkins, K., Parsons, M. & Hercinger, M. (2008). The Development of a quantitative evaluation tool for simulations in nursing education. *International Journal of Nursing Education Scholarship*, 5(1).
- World Health Organization. (2016). European bservatory on health systems and policies. Eurohealth: the changing role of nursing. Erişim: 18.01.2022. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/332736>